

...к II. ч. 105. (261) Субота, 17. травня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 280-38
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration: Reichsstrasse 34.
Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Летунська атака на Крету

ЗНИЩЕНО АНГЛІЙСЬКИЙ КРУЖЛЯК І 31 ЛІТАКІВ

БЕРЛІН, 16. 5. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Німецький підводний човен затопив на **Північному Атлянтику** сильно оборонений британський помічний **кружляк** місткости **20.000 тон.** Підчас атак на британські кораблі, що довозять товари, німецьке летунство затопило вдень і останньої ночі три ворожі торговельні кораблі загальної місткости 11.000 тон. і важко ушкодило бомбами два інші ворожі транспортові кораблі. Боєві літаки вдень успішно заатакували різні військові цілі в Великій Британії. При тій нагоді німецькі летуни важко ушкодили на одному летовищі багато чотирьохмоторових боєвих літаків.

В **Північній Африці** продовжується сильний гарматний вогонь і діяльність стежних відділів перед **Тобруком.** Тут і в околиці **Солюму** німці знищили дальші британські позиції, захопили багато гармат і взяли полонених. Легкі німецькі боєві літаки піддержували в боях африканський корпус. Вони успішно атакували британські піхотні і вантажні кольони в районі **Солюму.**

На **Середземному морі** відділи німецького летунства вдатно бомбардували вдень і вночі військові заведення на острові **Мальті** і **Креті.** Підчас атаки легких німецьких боєвих літаків на два летовища на **Креті** німецькі бомби знищили на землі **15 ворожих ловецьких літаків.** У летунських боях над островом німецькі ловецькі літаки зістрілили дальших вісім ворожих літаків. Ворог не налітав на територію Німеччини.

Від 12. до 14. ц. м. ворог втратив разом **31 літаків.** З того 13 зістрілили в летунських боях, 3 зістрілила протилетунська артилерія, решту знищили на землі. У тому самому часі німці втратили 3 власні літаки.

Особливо відзначилася сміливими й успішними атаками на одно заведення военного промислу в південній Англії залога боєвого літака з підпоручником Клесом, надзвичайним пільотом Адольфом, підстаршиною Енґлем і Шілінґом та гефрайтером Кнехлем. Підпоручник Кольб відзначився особливою відвагою і боєвим духом, як керманич легкого літака в боях у Північній Африці.

—o—

Бої в Африці

РИМ, 16. 5. — Головне Командування Італійської Армії подає:

Німецькі й італійські літаки перевели атаки **на повітряні бази на Мальті.** В повітряних боях зістрілено 3 анґлійські літаки. **В Північній Африці** гарматна діяльність на фронті **Тобруку** та діяльність стежних **відділів на схід від Солюму.** Італійські літаки багато разів бомбардували пристань і військові обєкти в **Тобруці.** На одному кораблі спричинено бомбами пожежу. Ворожі літаки бомбардували **Дерну.** **У Східній Африці** ворог наступав далі на всіх відтинках, головно в околиці Амби Аляджі, де італійські війська ставлять завзятий опір.

Погром анґлійців під Тобруком

РИМ, 16. 5. — У звязку з анґлійською **спробою** випаду **на Тобрук** — фронтовий кореспондент аґенції Стефані подає такі цікаві подробиці:

Анґлійський випад у середу належав до найсильніших, які досі перевів ворог, щоб переломити залізний перстень німецько-італійських військ, або хоч частинно відбити становища, втрачені в останніх днях. Після нагальної гарматної підготови випало біля 30 панцирних возів, а за ними посувалися штурмові частини, атакуючи передні італійські частини на схід від Тобрука. Німецько-італійські війська допустили панцирні вози на віддаль 150 м., потім нагло відкрили на ворога вогонь з машинової зброї. Під градом стрілів унерухомлено 6 панцирних возів, а кілька інших загорілося. Решта панцирних возів завернула швидко до своїх вихідних становищ. Два зпоміж панцирних возів, що їх здобули італійські війська, були найновішої конструкції. Забрано багато полонених, з того одного майора та двох інших старшин.

—o—

Успішний японський наступ

ШАНГАЙ, 16. 5. — Як подає Головне Командування японської армії, новий японський наступ успішно розвивається на всіх відтинках китайського фронту. Японські війська в південній провінції Квантун окружили біля місцевости Гонконґ до 20 тисяч китайських вояків. З Чекіенґу надійшли звіти про перші успіхи в боях з китайцями, скупченими в околиці Чукі. Підчас боїв у провінції Гонан мало впасти кілька вищих китайських старшин, кілька було ранених. Щораз більше затіснюється перстень японських військ у провінції Шансі, де скупчено біля 200.000 китайських вояків.

—o—

Роля Німеччини у світовій господарці

Краків, 16. травня 1941.

Теперішня війна, ця вислідна не тільки політичних і національних, але також і господарських обставин, ставить щораз настирливіше питання і викликує щораз частіші дискусії на тему, як має і як буде виглядати в повоєнному часі не тільки народне господарство, але й міжнародня господарсько-торговельна структура.

Світ, зокрема европейський континент, уже привик і зжився з тим, що внутрі кожної держави народне господарство прибере систему плянового, кермованого устрою, достосованого, очевидно, до характеру, потреб, вимог і цілей кожної держави та її народу.

Але як уложаться міждержавні взаємини в Европі і з заморськими краями? Бо ж годі уявити собі, щоби надалі кожна держава провадила одна з одною таку саму економічну війну, як це було перед війною, щоби замикала себе митними бар'єрами, заборонами довозів і щоби держави змагали до цілковитої самовистарчальности, яка виявила себе до війни господарським абсурдом. Між державами Европи ці взаємини мусять опертися на приязних договорах, при чому Німеччина стане — так, як це вже бачимо сьогодні — тим осереднім господарським звеном, що обєднує всіх для співпраці в продукції й виміні.

Що ж до торговельних взаємин Европи з заморськими краями, то відомо, що хліборобські краї Европи можуть при добрих торгов. умовинах і допомозі фінансової підтримки промислових західніх країв довести до того, щоб потроїти продукцію рільних, ростинних плодів та вдесятеро збільшити тваринну продукцію (набіл, мясо, товщі, вовна), щоби дорівняти рівневі продукції на заході.

Але Европа навіть тоді не зможе обійтися без торговельних взаємин із заморськими краями. Вона мусить купувати у них сировинни, кавчук, бавовну, каву, чай. Знову ж ці краї також не зможуть обійтися без Европи. Вони потребують промислових виробів, бо їх вони не в силі продукувати.

І тут важливе питання, як розвязати по війні транспортові труднощі. Торговельна фльота буде по війні сильно зменшена. Вона рішучо не вистане для потреб Европи. І тут припаде ввесь тягар журби за транспортові засоби на Німеччину.

Німеччина і над розвязкою усіх цих питань не тільки застановляється. Вона їх розвязує.

Торговельна фльота самої тільки Німеччини й Італії незнищена. Також частинно заховані кораблі інших европейських приморських держав, що нині працюють уже в тісних взаєминах із Німеччиною, як наприклад, Франція, Швеція, Норвеґія, Данія, Голяндія. Вони всі разом будуть творити поважну спільну фльотову єдність.

Другим сильним торговельним осередком буде Америка, а третім Японія. Ці обі

держави розбудовуються сьогодні під цим оглядом дуже сильно. По війні сформується три осередки для торговельних фльот.

У 1938 році товарові обороти морськими дорогами виносили кругло 200 міліонів тон у масових посилках (дрібні тут не враховані). Сьогодні трудно ще передбачувати, як вплине дальший хід війни на майбутні потреби, зокрема на транспортові конечності. Все ж таки сьогодні вже одно певне, що після війни прийде до великої розбудови госп. життя і торг. оборотів.

Між европейським, американським і японським мореплавним світом прийде до *вирівнання транспортових інтересів* на основі договорів. На місце передвоєнного конкуренційного лібралізму у транспортових цінах прийде до плянової кермованої політики у світовій торгівлі та кермованого мореплавства зі сторони тих трьох державних осередків. У Німеччині й цей відтинок господарства вже підготований. Мореплавство підлягає державному проводові, не тамуючи, очевидно, ініціятиви підприємців, купців чи обеднань. Уряд уже сьогодні має на увазі обовязок Німеччини супроти Европи. Уже сьогодні виробляються пляни розбудови торговельної фльоти, щоб потреби всіх держав Европи заспокоювати якслід.

—o—

Німецьке летунство

На хід теперішньої війни в різних її фазах мав рішальний вплив один особливий момент: акція переважаючого німецького летунства, що все вдаряло у рішальній хвилині та перехиляло побіду на німецьку сторону. Це явище тим більше гідне уваги, що ще перед приблизно 7 роками німецького летунства взагалі не було, бо до 1933 р. Німеччина, на основі заборони версайського договору, військових літаків взагалі не продукувала.

Творці летунської зброї, що нині розвинулася в першорядний інструмент сили, мусіли звертати увагу не тільки на виготовлення моторів і машин, але й на відповідне виховання та солідну підготову молодих летунів та летунського персоналу взагалі. За час кількох років до вибуху теперішньої війни, Німеччина виховала сотні тисяч молодих людей на першорядних пільотів, радіотелеграфістів, летунських стрільців і т. п., тоді, як рівночасно окремо вишколена до того індустрія розвинула машини, що нині належать до найшвидших та найбільш витривалих у світі.

Вже на 3 роки перед війною в світі була набрала розголосу найшвидша рекордова машина Мессершмітт-а, тоді, як рівночасно великі транспортові літаки Юнкерса здобули собі в усіх краях славу найпевнішого під тим оглядом комунікаційного засобу.

До цікавого й консеквентного розвитку німецького повітреплавства долучилося й незвичайне захоплення, з яким до летунського спорту поставилася німецька молодь. У ніякій країні світу нема стільки клюбів підготови моделів літаків та спортово-летунських товариств, як у Німеччині. У висліді новостворене летунство могло розпоряджати летунськими матеріялом, що не тільки захоплювався самою летунською ідеєю, але й міг виказатися фактичними здібностями та конечними передумовинами для виконування наложених на нього завдань.

З вибухом війни деякі типи німецьких літаків здобули собі відразу світову славу своєю конструкцією, поворотністю та шириною й способом пристосування. До них належить також спадовий літак, відомий німецький „Штука" типу „Ю 87", що, як зовсім нова зброя, надав особливого характеру німецькому походові на Польщу, а особливо війні на Заході. Бо тоді, як нормальний бомбовик має тільки приблизну певність поцілу, то „Штука" — це прецизний під тим оглядом інструмент, що працює з неймовірною докладністю. Нищення поодиноких мостів і укріплень, ба, навіть рухомих обектів у роді броневмашин та кораблів, належить у тих спеціяльних літаків, що цілять цілим собою вже до правила.

Тип спадового літака, що так вповні виправдав себе в цілій низці боїв, нині вдалося Німеччині ще більше вдосконалити й дальше розвинути створенням далекобіжної машини, відомого „Ю 88", що може виконувати функції не тільки горизонтального бомбовика, але й спадового літака на величезну віддаль.

Побіч тих спадових літаків, німецькій летунській індустрії пощастило створити найшвидший ловецький літак світу, відомий „Ме 109", отже переважаючу зачіпну й оборонну летунську зброю, що в дотеперішніх німецьких побідах відіграла таку велику ролю.

Паралельно із цим розвитком йшло творення дальшого нового типу літака, т. зв. нищильника, що, подібно, як ловецький літак має незвичайно велику швидкість і поворотність, а крім того визначається сильним озброєнням і може забирати відповідний вантаж бомб. Відома німецька ескадриля „Гайфішґешвадер", що перевела численні успішні операції проти Англії, складається виключно з нищильників типу „Ме 110".

Типи великих німецьких бомбовиків загально відомі. Між ними визначну ролю грає денний і нічний бомбовик „Ге 111". В останньому часі, побіч „Ге 111" та „Ю 88", вславився вже далекобіжний бомбовик типу „Фоке-Вульф-Кондор". Це чотиромоторова повітряна твердиня, що особливо любується в атаках на англ. кораблі на Атлянтику.

До спадових літаків, бомбовиків, ловецьких та нищильників приходять ще дальші важні типи розвідчих літаків на близьку й велику віддаль. З розвідчого літака на велику віддаль „До 17" розвинено вже в часі війни „До 215", що себе вже більш, ніж виправдав. Не один з того типу літаків вернувся вже на свою базу або без частини хвоста, або без частини крила та з численними ворожими поцілами, та все ж таки вернувся. Це для далекобіжного розвідчого літака незвичайно важлива прикмета, бо на його вістках і матеріялах базуються атаки бомбовиків.

Між розвідчими літаками на близьку віддаль, що їх небагато типів, заслуговує на окрему увагу т. зв. „Фізелер Шторх", що уходить за найповільніший і найоборотніший літак у світі. Ці літаки, що можуть підноситися й осідати на найменшій площі майже прямовісно, грають особливо важну ролю на фронті, бо практично для нього „майданом" може бути навіть мала прогалина в лісі. Він часто перевозить прикази й курієрів, що їх може висадити прямо серед військового табору.

В останньому часі розвинено ще один далекобіжний розвідчий літак „Фв 189". Це перший літак у світі, що дає залозі повний вид на верх, спід та на всі боки.

Нові винаходи та нові літаки доповняє ще сам спосіб продукції великими серіями, так що важніші типи літаків німецька летунська індустрія дослівно день і ніч цілими масами віддає до вжитку. Останні тижні виказали, що німецьке летунство доросло до всіх можливих завдань, а німецька летунська індустрія все ще не має потреби працювати повною парою, хоч має на те всі дані.

—o—

ВОЄННЕ ПОЛОЖЕННЯ В ІРАКУ

ЦАРГОРОД, 16. 5. — В справі воєнного положення Іраку подають в Аммані такі подробиці: 12-денне обстрілювання летовищ у Сеннеісебані та Шуміті іракськими летунами й артилерією спричинило дуже великі шкоди. Сеннеісебан — це модерно розбудована й укріплена твердиня, коштом 6 міліонів англійських фунтів, має підземні форти, маґазини й схови. Внаслідок безупинних іракських атак цю твердиню сильно ушкоджено. Численні атаки англійських летунів на іракські війська, що облягають цю твердиню, були безуспішні. Англійці мусіли спровадити значне число літаків з Єгипту. Шляхи з Басри до укріпленого англійського табору в Шуаїті заблокували іракські війська. Тому англійці хочуть зайняти форт Рутба. Дві англійські атаки на цей форт відперто з великими втратами. Грізне положення в Єгипті не дозволяє англійцям вислати більшої кількости військ до Іраку. Натомість Ірак має десятки тисяч вояків, так що навіть не треба переводити загальної мобілізації. Ірак не боїться бльокади, бо його господарська самовистарчальність забезпечена в багатьох ділянках. Ірак рішений вести війну під гаслом національного обєднання аж до виборення повної самостійности.

—o—

БАГДАД ВДОВОЛЕНИЙ З ВІДВІДИН ІРАКСЬКОГО МІНІСТРА В АНКАРІ

БЕЙРУТ, 16. 5. — До Багдаду надходять вістки про відвідини іракського міністра війни Шавката в Анкарі. Вони стверджують, що відвідини є успішні. Тому з найбільшим спокоєм очікують повороту міністра до Багдаду. Політичні круги Іраку зазначують, що поїздка Шавката матиме величезне значіння для дальшого розвитку взаємин на Близькому Сході.

—o—

УСТІЙНЕННЯ КОРДОНУ МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ Й ХОРВАТІЄЮ

БЕРЛІН, 16. 5. — У приявї голови хорватської держави д-ра Анте Павеліча підписано в Загребі 15. ц. м. договір між Німеччиною й Хорватією про спільний кордон. З німецького боку підписали цей договір німецький посол у Загребі Каше, та леґаційний радник мін. закорд. справ фон Кампгевенер, з хорватського боку державний секретар закорд. міністерства Льорковіч і ген. Маріч. Південна Стирія вернулася до Великонімеччини.

Між Хорватією й Італією устійнять кордони в найближчому часі.

—o—

Ще про дитячі садки

ЗАКЛИК ДО ЗАМУЖНІХ ЖІНОК

Про значіння дитячих садків не приходиться вже тепер писати; про це писали багато в останньому часі і справа для кожного хіба ясна. Але саме у звязку з тим виринає заздалегідь питання, чи зможемо ми знайти стільки відповідних садівничок, скільки буде потрібно. Досвід попереднього разу виказав, що села розуміють потребу садків, домагаються садівничок. Одначе, на жаль, не всім селам можна було їх дати. Недоставало охочих їхати до цієї праці. А коли ми у цьому році хочемо поширити сітку садків, то питання, де взяти провідниць садків, стає ще більш пекучим.

Деякі УДК проголосили вже курси садівничок. Оскільки нам відомо, не надто велике число кандидаток зголошується на ці курси. Бо більша частина дівчат, що могли б ходити на ці курси, вже мають різні заняття і їм годі буде вибратись на час ферій на садок.

Нам здається, що розвязати це питання буде можна щойно тоді, коли ми звернемось не лиш до наших дівчат, але як заапелюємо і до наших замужніх жінок.

Тим жінкам, що не мають дітей, не буде так тяжко на місяць-два залишити дім і виїхати „на ферії" на село. Не будуть це ферії відпочинку, але в сьогоднішній, такий гарячий і важкий для нас час, де кожний день, це час завзятої праці на нашому занедбному культурному полі, — годі думати про вакаційні відпочинки. Врешті, хоч і праця в садках не легка, вже сама зміна місця побуту й умовин життя, нові й усе ж таки цікаві для жінки умовини праці серед дітей, дадуть деякий хоч не фізичний, але духовий, відпочинок. Отож надіємося, що знайдуться замужні жінки, які, прочитавши цей наш заклик, схочуть його здійснити.

Очевидно, треба всім тим кандидаткам, хоч би й старшим, прослухати курси садівничок, якщо вони досі садків не вели. Такий курс облекшить їм працю: там довідаються, як розложити собі заняття в садку, чим зайняти дітей і т. п.

А праця в селі буде ще й тим цікавіша, що зайдуть до них на пораду й матері дітей, а тут уже садівнички самі, як практичні господині, зможуть дати добру пораду. А такої господинської поради на селі так багато треба, бо ж ніхто досі нашим селом тут не піклувався, а зокрема нашими сільськими жінками.

Зважимося промовити навіть і до тих жінок, що мають діти. Але нераз діти вже старші і на ферії поїдуть на табори, чи до родичів, а матері тоді свобідні. Часом знову дома є хтось з родини, що може на місяць два обняти домашне господарство. Тоді й ті жінки могли б посвятити хоч частину літньої пори на садок. Власне вони могли б бути першорядними садівничками! Вони, як старші зарадні вже господині і матері, зуміють зорганізувати працю в садку, так щоб вона не була надто тяжка.

Коли наші молоденькі садівнички уміють нераз так зеднати собі село і дітей, що діти часто цілий рік тужать, коли прийде їхня „пані", то тим більше зуміє це досвідчена громадянка - мати.

Звертаємось у першу чергу до жінок з міста, бо село в літню пору надто заняте, щоби там були лишні люди. Рівночасно апелюємо і до всіх жінок, котрі виїздять вліті на село, до учительок, які в часі ферій не працюють у школах, до старших наших учениць, що також там будуть на феріях, щоби цьогорічний вакаційний час жертвували для добра загалу, хоч по цілорічній праці належиться їм відпочинок. Коли зберуться всі, що могли б виїхати до праці в садку, тоді, повинно нам вистарчити садівничок, а теперішні курси повинні заповнитися кандидатками.

Ще раз зазначуємо, що, крім дівчат, яких рішуче замало, мусимо апелювати до замужніх жінок і надіємося, що й вони, хоч як їм це може нераз тяжко, заопікуються дітьми нашого села.

Окружна Жіноча Секція УОТ в Ярославі.

— ГЕН. БЕРЖЕРС, французький державний підсекретар для справ летунства, прибув до Дакару, щоб наладнати повітряну оборону цих областей.

— ЦІСАР ЯПОНІЇ прийняв у цісарській палаті керманича німецької господарської комісії в Японії радника Вольтата.

— НА ЧОРНОМУ МОРІ затонув у кількох мінутах внаслідок вибуху в коморі машин пароплав „Ізет", що плив під прапором Панами.

— Б. ЮГОСЛАВЯНСЬКА воєнна фльота, під італійською командою й прапором, виплила з Катару. До неї належать: кружляк „Дальматія", 2 нищільники, 6 моторових човнів, 3 підводні човни та один супровідний корабель „Гвар".

— У ВІВТОРОК раннім ранком в Олександрії проголосили протилетунську тривогу. На місто впали бомби.

— 10.000 СТАРШИН американського летунства має відбути курси еспанської мови.

— МІСЬКА РАДА канадійського міста Оттави рішила викинути твори Ліндберґа з державної книгарні, тому, що він заявив себе прихильником держав осі.

— СИН ПРЕЗ. РУЗВЕЛТА Джеймс Їздив на Крету до грецького короля Юрія II., якому передав лист від свойого батька.

О. З.

Враження з Німеччини

(Продовження)

Коли робітник захорує, має він безплатну лікарську опіку (справжню опіку — не таку, як у наших „хорих касах"), має в кожному містечку лічницю, а рідня його дістає в часі недуги грошеву допомогу.

Тому, що всі працюють, нема тут жебраків, нема на вулицях кривих, сліпих та нещасних людей, що витягають руки по милостиню. Ними, значить — нездібними до праці, опікується держава. Нема тут також яких злодіїв. Чи можете уявити собі таку картину: при дорозі стоять високі лавки, на них виставляють рано селяни великі баняки з молоком. Стоять собі такі баняки при дорозі в полі — бо ті, що їх виставляють, мешкають нераз оподалік дороги, — стоять у часі обмеженої продажі молока й ждуть, поки не заїде віз, щоб забрати їх до молочарні. Випорожнивши їх, знову привозять баняки на місце, розставляючи їх по лавках за числами, щоб господар міг рано знову наповнити їх молоком. Не чув я, щоб були випадки крадежі цих баняків, чи молока. Стоять на полях також плуги, борони, сівалки та інші рільничі знаряддя, коли господареві чомусь не на руку тягнути їх додому. Стоять — і ніхто їх не рушить.

Проте не можна сказати, щоб не було зовсім випадків крадежі, головно по містах, бо про це читав я у судових звідомленнях у пресі, і то крадежі в часі нічних алярмів, в часі загального затемнювання міст. Таких випадків небагато, бо й присуди за такі крадежі страшні: кара смерти, головно, коли злодієві „посклизнулася нога" не перший раз. Тому й відважних до такого непевного діла небагато.

Скільки наслухалися ми й начиталися про німецьке „варварство" та некультурність від наших сусідів і в школі, і в їхній пресі — тямимо ще добре. Та, мені здається, ті, що про це говорили чи писали, не робили цього з переконання, хіба що були дуже „вбогі духом", а скорійш із метою підюджувати та викликувати відповідні настрої в масі мало свідомих та малограмотних своїх земляків. Агітація ця мала успіхи, а виявилося це зараз на початку війни, бо жертвою її впали тисячі замордованих німців, що жили на території колишньої Польщі. Ті, що поширювали вістки про жорстокість німців, самі виказали свою дикість і жорстокість, відому нам усім, бо відчули ми її на власній шкірі.

Писати про німецьку культуру я не буду, бо на це треба б зужити багато паперу, хочу кинути лише кілька завваг, чи образків із щоденного життя, які вказують на культурний рівень пересічного німецького горожанина. Перш за все — вигляд німецьких міст та загалом людських осель, про що я вже згадував. Кожний мешканець дбає про те, щоб мати вигідне і просторе мешкання, відповідно до числа осіб. Тут люди не тиснуться у малих хатках, хоч нині в Німеччині велика недостача мешкань, спричинена тим, що в останніх роках мешкальних домів будували там відносно небагато, бо будівельний матеріял зуживали в першій мірі на забезпечення границь держави („західній вал"). Крім гарного уладження, до мешкання належать іще квіти, в яких любуються майже всі німці. Мусять їх мати на кожні свята, на уродини, при інших нагодах. Хто має кусень города, конче мусять там бути квіти, а коли нема города, то плекають їх у кімнаті в глечиках.

Працюючи в конторі одної з найбільших німецьк. городничих фірм у Ерфурті, мав я змогу приглядатися до замовлень із усіх сторін Німеччини на самі тільки квітові ростини, як гіяцинти, тюльпани, нарцизи, тощо. Замовляли їх люди із різних суспільних верств, від князів починаючи, на робітниках, селянах і незаможних людях кінчаючи. Нераз у замовленнях зазначувалося, що люди хотіли б замовити багато більше, але тепер тяжкі часи, тому мусять обмежуватися. А треба знати, що квітові ростини назагал дорогі, бо багато їх спроваджується з Голяндії.

Крім живих квітів, любуються німці ще й у штучних квітах, виріб яких так удосконалений, що тільки через дотик можна переконатись, що це діло людської руки, а не природи.

(Далі буде).

*) Див. „К. В." ч. 103 і 104.

„Нове життя"

Формування духового обличчя українців у межах Ген.-Губернаторства, здається, вступає у кінцеву свою стадію. Одною з тих познак є заснування в останньому часі релігійного товариства „Нове Життя", з осідком у Кракові (вул. Ясна 8, І. пов.), що поставило собі за завдання плекати й поглиблювати релігійну справу серед греко-католиків українців.

Два провідні мотиви покликали до життя оце нове товариство. Перший — це конечність формувати християнсько-католицький світогляд, спертий на світлих традиціях нашої Зединеної Східньої Церкви, що в історії західньої вітки української нації відограли таку важну ролю.

Поворот до оцих традицій започаткувався наглядно в останньому двадцятиліттї і він дав почин українському церковно-релігійному ренесансові, який ще зовсім не позначився на землях, що нині находяться в межах Ген.-Губернаторства.

Оцей український церковний ренесанс почав відчищувати духовість греко-католицької Церкви від усього того, що вона через історичні переходи й ускладнення затратила. А затратила вона багато. І красу своєї оригінальности й саму ідею істнування на пограниччі двох світів — Сходу й Заходу — і що нашим життєвим завданням є — не сприймати з чужих джерел, але, навпаки, давати. Через оце непорозуміння і недоцільну серед нас, призначену Богом нам місію ми самі себе зіштовхнули у комплекс нижчевартости.

Привернути й відновити оцю ідею серед нас самих не буде легке завдання. Воно вимагатиме чимало зусилля. Але все ж воно є достойним завданням.

Другий мотив за істнування нового товариства — це вимога суспільного характеру. Двістішістьдесят з чимось тисяч греко-католиків українців, що заселюють компактно територію від Дунайця, Попраду по Белз, уявляють із себе цілу мозаїку релігійного світогляду.

Лемківщина — засклепилась у релігійних світоглядових формах із галицьких передренесансових церковних часів. Переворщина, Перемищина, Ярославщина та інші смуги підпали під сильні латинізаційні впливи, що іноді доволі сильно змінювали релігійне обличчя тамтешнього українського населення. Оце й є та дійсність, що домагається праці в напрямі творення українського духово-релігійного обличчя всіх тих, що причисляють себе до греко-кат. Церкви.

Врешті, не треба забувати, що на всіх просторах Великонімеччини живуть великі тисячі греко-католиків-українців, що їх теж треба обслужити в релігійній площині. Слід тямити, що в переломові і вагітні подіями часи, в яких нині знаходиться Европа, людина якраз через інтенсивність життя, швидке самовичерпування відчуває конечність якоїсь швидкої духової регенерації. Релігійні стимули й вимоги доходять у такі часи до своєї найвищої напруги.

Людина густо-часто живе серед абсолютно змінених життєвих умовин. Вона відрізана від усього того, з чим була особисто, родинно, товариськи й суспільно звязана. Вона опинилася серед нового середовища, іншого сприймання життя. Вона мусить себе в змінених умовинах якось знайти. Все те вимагає великого духового переображення. І ось тут причина, чому вона розглядається за релігійним чинником, що дав би їй силу й остою в цьому складному положенню. Нинішня людина, більше як колинебудь іноді, спрагнена релігійної лектури.

Ось вони — ті причини, що покликали до життя нове товариство.

Першим виявом діяльности товариства — є видавання церковно-релігійного журналу „Воскресення". Завдання цього журналу — творити релігійний світогляд серед греко-католиків-українців.

Володимир Кучабський.

Обєднання православних українців у Берліні

Важні події в православному світі. — Справа канонічної залежности українських православних парохій у Німеччині.

(Від нашого кореспондента).

Берлін, у травні 1941 р.

Віднова єрархії православної Церкви в Ген.-Ґубернаторстві цікавила від самого початку православних українців, що постійно перебувають і працюють у Великонімеччині. Як відомо, православні українці у Великонімеччині не мають досі належно впорядкованої справи своєї канонічної приналежности. До вибуху німецько-польської війни православні українці у Німеччині підлягали юрисдикції митрополита Діонісія. По війні православні парохії у Німеччині та на прилучених теренах (Бромберґ, Кваліш-місто і українська станиця, Ліцманштадт, Плоцьк, Сосновець, Позен, Катовіц, Торн, Готенгафен та інші) підпорядкував собі берлінський архиєпископ Серафим Ляде, приналежний до іншої церковної юрисдикції — Карловацького Собору Російських Єпископів-емігрантів. Зроблено це без ніякого церковно-канонічного акту.

Останні події на Балкані відслонили, як про це вже писала німецька преса, дивну ролю російських єпископів. Вони виявили активні звязки карловацького митрополита Анастазія з сербським патріярхом Гаврилом, що від травня 1940 р. був під англійським впливом, проповідував сербсько-грецьку єдність, а в березні 1941 р. був моральним стовпом „пучистів" Сімовича. Анастасія арештовано, при чому виявилося, що до нього плили гроші з т. зв. палестинського правосл. фонду, в якому головує британський комісар...

Нічого дивного, що з огляду на такі події православні українці в Німеччині прагнуть повного вияснення своєї канонічно-юрисдикційної приналежности через злуку з Православною Автокефальною Церквою в Генерал-Губернаторстві, яка вступила на шлях національного відродження та є єдиною канонічною власницею прав на кермування їхнім церковно-релігійним життям.

Виразником тих настроїв і домагань українського православного громадянства стало повне обєднання всіх груп з метою обєднатись в Церквою українського народу в Ген. Ґубернаторстві.

Недавно відбулися в Берліні звичайні загальні збори Української Православної Парохії, в яких узяли участь представники різних ґруп українського громадянства. По молитві берлінського православного пароха о. Білецького, збори відкрив полк. Гнат Зеленівський, на якого пропозицію головою зборів обрано п. Олександра Севрюка. Новообраний голова пояснив, що ці збори є черговими звичайними загальними зборами Української Православної Парохії, заснованої в 1937 р. і одночасно, з огляду на порозуміння всіх православних українців у Німеччині, є основою нового спільного діла на церковному терені на цих землях.

На початку нарад приявні вислухали звіти голови парохіяльної ради полк. Зеленівського та заступника голови парохіяльної ради УПП, заснованої 8-го вересня 1940 при „Українській Громаді", підполк. Б. Гомзина та признали їм абсолюторію. З черги прийнято одноголосно таку резолюцію: „Загальні збори УПП констатують із найбільшим вдоволенням, що серед православних українців у Німеччині прийшло повне порозуміння в церковній справі, внаслідок чого УПП віднині обєднує всіх православних українців, якого б політичного світогляду вони не були та до якої суспільно-громадської організації вони не належали б. Вітаючи це факт, загальні збори УПП, з огляду на засади признає себе за парохію св. Автокефальної Православної Церкви, постановляють, за виявом волі всіх православних українців у Німеччині, ввійти тепер у канонічну підпорядкованість св. Православній Автокефальній Церкві в Ген. Ґубернаторстві і доручають Парохіяльній Раді довести це до відома митрополита св. Православної Автокефальної Церкви в Ген. Ґубернаторстві. Діонісія та просити його прийняти УПП в Німеччині під свою керму та захист".

Членами нової Парохіяльної Ради обрано: полк. Гната Зеленівського, підполк. Бориса Гомзина, п. Ол. Севрюка, стар. О. Скоропися-Йолтуховського, інж. Юрія Коваленка й п. Івана Вовенка. Головою Ревіз. Комісії обрано п. Василя Зайцева, голову берлінської філії УНО.

Як довідуємося, на руки митрополита Діонісія вплинуло вже відповідне прохання православних українців із Великонімеччини.

Треба сподіватися, що Собор Св. Автокефальної Православної Церкви з одного, а прихильне відношення німецької влади з другого боку — вдовольнять бажання українських вірних. Відповідний акт цього характеру буде повним завершенням нормалізації церковно-релігійного життя українського населення у Велико-Німеччині. **КТВ.**

ДАЛЬШЕ ЗМІЦНЮВАННЯ АЗОРІВ

РИМ, 16. 5. — Як аґенція Стефанія повідомляє з Лісабону, в середу завантажили на кораблі новий континґент війська, призначеного для баз на **Азорах** і на островах Зеленого Рогу. Завантажили також і протилетунські гармати. Приявний при цьому був державний підсекретар у міністерстві війни.

АВСТРАЛІЙСЬКІ РАНЕНІ В ГАЙФІ

БЕЙРУТ, 16. 5. — До пристані в Гайфі причалило багато кораблів з раненими австралійцями. У військових лікарнях в Гайфі є вже коло **3.000 ранених.**

З Каїра повідомляють, що тамошні шпиталі також переповнені раненими з грецького фронту. Тому то британська влада звернулася до еґипетського уряду з проханням зайняти дальші будинки, щоб їх замінити на лікарні.

ГРЕЦІЯ ВІРИТЬ У ПЕРЕМОГУ НІМЕЧЧИНИ

КОПЕНГАГА, 16. 5. — Спеціяльний кореспондент данського щоденника „Берлінґске Тіденде" помістив свою розмову з головою нового грецького уряду **ґен. Сольокоґлю.** Підчас тієї розмови ґен. Сольокоґлю сказав таке: „Віримо в повну перемогу Німеччини й тому ми вважали відповідним створити такий уряд, який би міг якнайкраще послужити грецькому народові. Наша країна небагата і тому вона засуджена на допомогу Німеччини й великодержав осі. На думку нового грецького уряду — сказав ґенерал — король найбільше відповідає за те положення, в якому опинилася Греція. Він штовхнув грецький нарід у сучасне нещастя. Найбільша його похибка — це те, що анґлійців впустили до нашого краю. Це найбільша похибка Греції. Тоді Греція не потребувала б виступати проти Німеччини. Ніколи не прийшло б до війни".

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ТРАВЕНЬ.

17. Субота — прмч. Пелягії.
18. Неділя — Про самарянина.

— ЩОТИЖНЕВІ СХОДИНИ Секції Допомоги Українським Комбатантам та Інвалідам при УДК в Кракові, що припадали на пятницю, 16. ц. м. НЕ ВІДБУДУТЬСЯ. Чергові сходини в пятницю, 23. ц. м. в 19. год. — Управа Секції.

— СХОДИНИ АДВОКАТІВ І АПЛІКАНТІВ відбудуться в пятницю 16. V. в год. 19-ій при вул. Зеленій ч. 26/III/7. На порядку нарад актуальні справи. Усіх б. адвокатів просить узяти участь Провід Адвокатської Комісії. 2х

— УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ХОР під проводом Володимира Божика виступить 17. V. з концертом у Ярославі, відтак виїде до Люблина, де дасть концерти 19., 20. і 21. травня. Дня 25. травня відбудеться репрезентативний концерт у Варшаві, 27. травня в Ліцманштадті, 28. травня в Каліші, 29. травня в Позені. Від 1. червня УНХор починає гостинні виступи в Берліні. Український Національний Хор виказує чимраз кращі осяги, як репрезентативний український хор поцейбіч Сяну й Буга. Велике захоплення, яке викликав УНХор своїм концертом у Кракові не тільки серед українців, але й чужих, свідчить наглядно про його велику культурну місію. Щасть Боже!

— КОМІСІЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА Правничої Секції УЦК уладжує в понеділок 19. травня в год. 19.15 в домівці УЦК, Краків, Зелена 26/III, м. 7, реферат д-ра Т. Мацькова на тему „Головні основи радянського цивільного права". — Вступ для членів і впроваджених гостей. 2х

— УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ У БЕРЛІНІ. В суботу 24. травня ц. р. в год. 19 (7 веч.) відбудеться в Берліні, в салі Баха при Ліцовштр. 76, великий концерт українського хору ім. О. Кошиця під проводом Василя Осташевського, з участю концертової співачки Іванни Іваницької. Хор мужеський і мішаний у числі 40 осіб. Білети в ціні 1.50—4.40 РМ продають: Боте і Бок, АВАГ, КнДеВе, УНО й Українська Установа Довіря.

— СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ В БЕРЛІНІ. В неділю 25. травня ц. р. в Берліні, в салі Баха при Ліцовштр. 76, в год. 5. пополудні відбудеться величава Святочна Академія з приводу відомих трагічних роковин 23. і 25. травня. На програму зложаться: святочна промова, деклямації, сольоспіви відомого українського оперового співака Теодора Юськова-Терена й виступи мішаного та мужеського хору під орудою Василя Осташевського.

— ВПРОДОВЖ останнього місяця Мальта пережила 100 протилетунських тривог. Від початку війни на Мальті було 600 протилетунських алярмів.

— АВСТРАЛІЙСЬКИЙ премієр Мензис сказав на одному бенкеті, що сучасна війна — це „найбільша авантюра", яку колинебудь почала британська імперія.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ зложили (в золотих): д-р Залуцький Роман 20, ОСК-Ярослав 515, інж. Панасюк Теодор, Краків 20, урядовці Лемківського Союзу Кооператив у Сяноці: м-р Осолінський 10, Мартин Марріян 10, Сидорук Володимир 10, Скалецький Павло 10, м-р Прийма Вол. 10, Коропей 10, Паук Маркіян 10, Дикий Ярослав 10, Дида Уляна 5, д-р Жидловський Ярослав у Ярославі 200 і кличе д-ра Володимира Наконечного в Дуклі і д-ра Ярослава [illegible]ука з Переворська. — Делегатура УДК Порохник у квітні: О. Яхимович 5, О. Шуляка Северин 10, Чуплат Анатоль 30, дир. Нагірний Василь 2, Савчак Осип 1, Голіянова 2, Федевич Анна 1, Корнят Ольга 1, Онищук Володимир 0.50, Новак Осип 3, [illegible]кевич Степан 2, Прокопів Юліян 2. — Алексевич [illegible]тяна 5.70, Олесницький Остап 5, Маланчук Роман 5, Смик Роман 10, Перейма Евген 1.30, інж. [illegible]тимишин Юрій 20, Мацьків Володимир 5, Смішкевич Марія 10, Дзядик Роман 2, Кекляк Степан, [illegible]льсберг 20, Іванків Іван, Пріссельберг 20.

ЯК ІЗ ПРІЗВИЩЕМ РУЗВЕЛТА МОЖНА СТАТИ МОРСЬКИМ СТАРШИНОЮ

ВАШИНГТОН, 16. 5. — На одній пресовій конференції в Білому Домі дружина През. Рузвелта сказала журналістам, що небаром її наймолодший син Джон одягнеться у військовий однострій. Хоч він не може служити при війську, бо є хворий на [illegible], але в порозумінні з батьками записався на вечірні інтендантські курси. Після того, як відбуде на університеті Гарварда вишкіл, необхідний для господарського старшини фльоти, його іменують морським старшиною.

———o———

БОЛГАРИ ЗАЙНЯЛИ МАКЕДОНІЮ

СОФІЯ, 16. 5. — Болгарські війська зайняли міста Македонії, м. ін. Скопле, Бітолю й Охриду. Населення вітало їх з великим захопленням. Усі доми македонських міст прибрано болгарськими й німецькими прапорами.

———o———

Малий фейлетон

Ліпше пересолити

Ліпше не досолити, як пересолити, — каже народня приповідка.

А ось і неправда. Факти переконали мене, що ця приповідка зовсім до нічого.

Знаємо, що кожен народ має щось своє, особливе. Ось у Німеччині, наприклад, звертаються один до одного коротеньким: „Гер", у французів — „Месіє", в італійців — „Монсіньоре" і т. д.

А в нас?

Маєш!

Іду оце якось недавно вулицею, здибаю чоловічину, пізнаю і втішено приступаю до нього:

— Пане, це ви? От не сподівався побачити вас тут!

А він, замість привітатися, чортом подивився на мене, відвернувся і, не зупиняючись, кинув згорда:

— Сам ви пан!

Стою, знизуючи плечима, дивлюся на приятеля, з яким ішов по вулиці, й здивовано питаю:

— Чого це він? Не пізнав мене, чи що?

— Образився, — каже приятель.

— Сам бачу, що образився, але за що?

— За „пана". Це ж — тройгендер!

— Ну, то що ж з того?

— Як то що? Мусів був назвати його паном комісарем, або, щонайменше — паном директором!

— Так?...

Іду другого дня вулицею і здибаю другого знайомого.

— Здорові були, пане магістре!

Зупинився магістр, підозріло оглянув мене й каже:

— А це ж від якого часу ви мене понизили в магістри?

— Як то? — питаю, кліпаючи очима.

— А так, що, по-перше, я вже доктор, а, подруге, півроку минуло, як я на посаді директора, пане ласкавий!

Знову образа! Тьху, до лиха!

Стою, дивлюся вслід панові директорові й пригадую собі анекдоту про те, як льокай цукор крав у пана. Поліз красти, впустив муху до цукорнички — побачив це пан, нагримав на льокая. Поліз удруге красти — випустив муху, яку пан умисне впустив до цукорнички. Ще гірше нагримав пан. І так зле, і сяк недобре! — дивується льокай. — А як же-ж добре буде?

Я вже знаю тепер, як добре буде.

Зустрічаю вчора знайомого.

— Кланяюся уклінно панові наддиректорові! — вітаю його, хоч і знаю дуже добре, що мій знайомий — звичайний собі чесний християнин — не більше.

Зупинився він, приязно так дивиться на мене, виймає срібну папіросницю, трактує „єгипським".

— Чому ніколи не зайдете, приятелю? Зайдіть, по чарці випемо. Направду, друже!

Хе, то ось воно де розгадка ребуса! Тепер я мудрий уже.

Сьогодні вкинув до поштової скриньки листа з написом на коверті:

„До Ясновельможного Пана Надрадника, наддиректора, наддоктора Степана фон Криси".

Знаю добре, що адресат — тільки магістр Степан Криса, але чому приємности не зробити собі й людині, коли цього вимагає своєрідний національний звичай.

ОДУД.

Здійснення ідеалів Болгарії

СОФІЯ, 16. 5. — Голова ради міністрів Болгарії **проф. Філов** склав на засіданні парляменту урядову заяву у справі останніх подій на Балкані. В ній він сказав м. ін.:

„Війна з Югославією та Грецією, що її вели німецькі війська з безприкладним геройством і блискавичною швидкістю, покінчилася повним розгромом югославських, грецьких і англійських армій. Цю війну накинули великодержавам осі всупереч їхній волі. Болгарська армія не мусіла брати участи у боях, та вона була готова боронити інтереси і самостійність краю. Болгарський нарід бачить у факті створення могутньої та обєднаної Болгарії, що простягаєтьс від Дунаю до Егейського моря, від Охриди до Чорного моря, здійснення своїх ідеалів. Болгарія почувається щасливою, коли бачить остаточний тріюмф правди й справедливости нової спільноти европейських народів під проводом великодержав осі".

Потім премієр навів слова **канцлера Гітлера** з його промови перед райхстаґом 4. ц. м., присвячені Болгарії, та при невмовкних оплесках і окликах заявив, що ці слова великого вожда Німеччини наповнять Болгарію почуваннями вдячности та порушають серце всіх болгарів. Болгарський нарід буде повсякчас вдячний для великодержав осі та їх великих вождів Адольфа Гітлера й Беніта Мусолінія. Особливе почування вдячности має Болгарія для Німеччини, якої війська діяли в Македонії й Тракії та у звязку з тим були визволителями тих болгарських просторів. Факт приступлення Болгарії до пакту трьох і стихійна радість, з якою вітали німецькі війська в Болгарії, були найкращим доказом, що уряд став на висоті свого завдання та вчувся в почування й погляди болгарського народу. Висліди тієї політики, що її вів цар Борис III., тепер ясні й очевидні.

Заяву болгарського премієра прийняло собрание стихійними оплесками й окликами.

———o———

Ірак дякує лібанонським арабам

БЕЙРУТ, 16. 5. — Генеральний консулят Іраку в **Бейруті** звернувся в імені свого уряду зі спеціяльною грамотою до арабського населення в **Лібаноні**, в якій дякує за численні докази приязни й співчуття та за моральну й військову піддержку іракської визвольної війни з Англією. Між іншим згадана грамота каже, що іракський уряд свято переконаний, що сучасна боротьба доведе до визволення всіх арабських народів і з Божою милістю забезпечить усім арабам гідне й вільне існування.

Інтервенція Рузвелта в Іраку

БУКАРЕШТ, 16. 5. — Уряд **Іраку** видав білу книгу з документами, що доказують, яких засобів намагалася вжити Англія, щоби обійти постанови англійсько-іракських договорів. Біла книга свідчить про те, що уряд Кайлянія зробив усе можливе, щоби дотримати постанови договорів, але Англія ставила такі вимоги, що рівнялися втраті самостійности Іраку.

В Царгороді кажуть, що біла книга обіймає документи про заходи Рузвелта, **здобути прихильність для Англії Іраку**. Це було з кінцем квітня, коли амбасадор Зл. Держав у Багдаді на доручення Рузвелта і в порозумінні з Англією обіцював Іракові, що на випадок, якщо б він прийняв англійські домагання, то після війни Ірак дістав би Сирію.

— **АНГЛІЙСЬКИЙ** амбасадор лорд Гелифекс обіздить середні й західні стейти Злучених Держав та агітує за війною.

— **МАГОМЕТАНИ**, що проживають у Парижі, зібралися в мошеї, щоби висловити свою солідарність з арабами Іраку.

З українського життя

СВЯТО В ЧЕСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В ТИШИНЦЯХ.

В дні 30. березня ц. р. заходом УОТ відбулося в Тишинцях свято в честь Тараса Шевченка. Того ж дня в церкві відправив о. Закидальський панахиду та виголосив відповідну проповідь про Шевченка. Опісля в шкільній салі відбувся концерт. По відспіванні „Заповіту" палку промову про життя й творчість поета виголосив учитель із Зубович Т. К. Промовець виразно представив велику постать Пророка, вплив Шевченкового „Кобзаря" на відродження української душі, на обовязки, які з „Заповіту" випливають для кожного українця. В дальших точках програми хор під управою о. Закидальського відспівав пісні до слів Шевченка: „Думи мої", „Садок вишневий" та „Учітеся". Всі хорові точки підготовані та виконані дбайливо, за що треба зложити признання о. Закидальському, що так совісно й гармонійно зумів вивести ці пісні з молодими хористами. Бадьоро випали деклямації. „Холодний Яр" добре деклямував Ганусеця. Гарно випали деклямації шкільних дітей: „Розриту могилу" деклямувала Грисюк Евгенія, уч. 7-ої кл., „Думи мої" Левчук Галя, уч. 4-ої кл., „Гетьте, думи сумні" Телішковська Ліда, а вже найкраще списався 7-літній деклятатор Любарський Дмитрусь, який деклямаціями „Бють пороги" і „Я маленький холмщак" зібрав рясні оплески. На концерті було понад 200 людей.

ОПАРІВКА (КОРОСНЯНЩИНА).

Найдальше висунене на північ у коросняньскому повіті мале село Опарівка майже чисто українське, бо поляки, як елемент наплививий із сусідніх сіл, становлять ледви 7%. В селі є гарна мурована церква, побудована в 1912 р. Внутрі прекрасно розмалював її у 1932 р. арт.-мал. Павло Запоріжський, старанням о. Михайла Горошка. Нову муровану школу викінчено вже напередодні війни. Це одна з небагатьох шкіл на Лемківщині, де до часу розвалу Польщі утрималася українська викладова мова, з учителем-українцем Мих. Сиротою. Від 1927 року істнувала в Опарівці читальня „Просвіти", яка спільно з кооперативою вибудувала власну домівку. Польська влада весною 1938 р. розвязала читальню і культурно-освітня праця в селі припинилась продовж майже двох років. Та вже під кінець вересня 1939 р. свідомі громадяни села відновляють працю в читальні. А 1940 р. село Опарівка, одно з перших у Коросняньщині, основує УОТ. Членів УОТ має 107, переважно молоді, молодих господарів і господинь. УОТ має гарну бібліотеку, яка нараховує 357 книжок, у більшості оправлених самим таки бібліотекарем Михайлом Колодійчаком. При УОТ зорганізований хор під проводом дяка Олександра Колодійчака. Від самого початку в УОТ під проводом упр. школи п. М. Сироти почалася плянова праця. Вже з початком листопада 1940 р. зорганізовано курс українознавства та німецької мови. Викладали дир. Роман Бачинський із Високої (українську літературу й географію України) та дир. Михайло Сирота (історію України й німецьку мову). Навчання відбувалось у школі вечорами, тричі в тижні, а закінчено його в березні 1941 р. В домівці УОТ кожної неділі й свята відбуваються сходини членів, на яких виголошується реферати на різні теми, відбувається голосне читання книжок та часописів. — Крім цього заходом УОТ улаштовано різні національні імпрези: свято 1. XI., академію 21. XI., 22. I., 29. I. і інші. Переведено коляду, яка дала біля 70 зол. Уладжено спільну просфору в гарно прибраній шкільній салі, з великим моральним успіхом. І св. Микола не поминув у своїй мандрівці Опарівки, та загостив „з-за хмар". Шкільна дітвора пописувалась своїми талантами.

Дня 30. III. вшановано 80-ліття смерти нашого Генія. На сцені, прибраній зеленню та портретом поета, хор почав академію „Заповітом". Далі був глибоко продуманий реферат про життя і творчість поета, що його виголосив дир. Роман Бачинський. Опісля виступав хор під проводом О. Колодійчака, що відспівав кілька пісень, переплітаних деклямаціями. Гарно випав дует „Де ти бродиш", що його відспівали Іванна Осолінська (сопран) і Анна Добрянська (альт). З деклямацій були: „Холодний Яр", яку виголосив М. Колодійчак. Уч. 6-ої кл. Ярослав Гиджак гарно й з чуттям віддеклямував „Гамалію". Вол. Колодійчак, уч. 5-ої кл. — „Івана Підкову". „Хустину" — уч. 5-ої кл. Юлія Пастернак. Дуже гарно віддеклямував вірш „В Тарасові роковини" уч. 5-ої кл. Зенон Хруняк. А вже бурю оплесків зібрала маленька Юльця Хруняк, уч. 1-ої кл., за свій гарно й мило виголошений вірш „Українка я маленька". Свято закінчено національним гимном. Серед приявних залишило во[...]но миле враження.

БРАТИСЛАВА.

Українська братиславська кольонія обходила Великдень у святочному настрої. У Вел. Четвер відправили Страсти о. парох Галько і о. М. Каровець. Людей прийшло доволі багато, так само багато прийшло у Вел. Пятницю на Царські Часи і винос плащаниці. Плащаницю ніс о. парох на плечах, у чорному фелоні. Між вірними можна було бачити чимало поважних радників міністерств, б. членів УГА, лікарів, інжинірів та інших урядовців. Сповідалося також багато інтеліґентів, між інш. старшини словацької армії, українці. В неділю в 7-ій год. рано почалась воскресна утреня з обходом довкола церкви, а в 9-ій год. перша Служба Божа, на якій проповідь виголосив о. М. Каровець. Несподівано зібраний хор співав традиційне наше „Христос воскрес" та інші воскресні пісні. В 10-ій год. була співана Служба Божа, зі словацькою проповіддю, для словаків греко-католиків. Євангелію читали: о. парох по старо-славянськи й о. Каровець по грецьки. Проповідь виголосив о. парох, тепер по „пряшівськи". По утрені й Службі Божій відбулося традиційне свячення пасок.

Саме у Вел. Четвер поховала українська кольонія в Братиславі молодого українця, Левдара, з Підкарпаття. О. Каровець виголосив прощальне слово.

І третього дня свят був похорон. Помер Андрій Левуш, родом із Галичини. Колишній підстаршина, булавний. УГА, а також учасник визвольних змагань на Підкарпатті. Похорони провадив о. парох і о. Каровець, що над гробом прощав Покійного. Воякське прощальне слово о. Карівця, бувш. духовника 1-ої бригади УСС зворушили приявних до сліз. На цвинтарі говорили ще полк. Филонович та д-р Ватран.

В суботу 26. квітня відбулася на університеті промоція двох українців із Підкарпаття: Павла Нірода й Івана Ройка.

ПОЗЕН.

20. квітня наші діти гірно вшанували память Великого Поета. Свято складалося з реферату, вистави „Дитяча тайна" та деклямацій. На гарно прикрашеній сцені домівки УНО діти в народних одягах, дівчатка з віночками на головках, хлопчики з шаблями при боці, пластично показали нам містерію безграничної любови та пошани до нашого Пророка. Вистава цих маленьких аматорів зробила глибоке враження і на дорослих. І реферат і деклямації вийшли бездоганно. З виконавців навіть не знати, кого хвалити, бо всі були добрі. Та зокрема треба згадати про талановиту гру й деклямації Софійки й Славки Івоніних, Орисі, Оленки та Богдана Крутовських, Олекси і Софійки Фомічевих, Івасі й Збігнева Ворощуків, Елі Різниківни, Стефи Пантелейчук, Івася Войцехівського, Галинки Ольшевської та Ярка Білінського. Після свята всі „артисти" й гості засіли до приготованих для них столів. По святочному перекусили й заспівали. Співали без диригента декілька пісень, і гарно.

Д-р Степан Зощук, виховник нашої дітвори, його співробітниця п. Лесіходновська, пані з Батьківського Комітету та всі добрі люди, що зорганізували це культурне свято, заслуговують на щиру подяку.

Приявний.

— **В ЕСПАНІЇ** опубліковано тепер розпорядок уряду з 18. IV. 1941 про створення летунської промисловости для продукції бомбардувальників та транспортових літаків. Мається оснувати півурядове товариство (акційне), що почне працювати з початковим капіталом 10 міліонів пезетів державного й 20 міліонів приватного гроша. Приватний капітал мусить бути щонайменше в 75% в еспанських руках, подібно, як і керівний персонал мусить мати еспанську державну приналежність. Вимок може зайти тільки за згодою міністерства для закордонних техніків.

— **АНГЛІЙСЬКИЙ КОМІСАР** для Палестини видав розпорядок про евакуацію жінок і дітей з терену Палестини. Їх мають перевезти до Індії.

— **„НІМЕЧЧИНА** кінчає тепер 200-літню боротьбу з Англією за свободу морей" — пише норвезький знавець права д-р Герман Гарріс Аль.

— **БОЛГАРСЬКІ ВІЙСЬКА** зайняли вже цілу Тракію й північне побережжя Егейського моря.

— **АНГЛІЙСЬКИЙ** фінансовий знавець Кейнес заявив, що 7 міліярдів долярів американської допомоги для Англії — це тільки перша рата. Ця сума мусить бути підвищена і то швидко.

— **АМЕРИКАНСЬКИХ** жінок і дітей евакуують у щораз більших розмірах.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба вплачувати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часописи на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.
ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба висилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол. При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 200-39.
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34, Fernruf 200-39. — Druck: Neue Zeitungsdruckerei, Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79